

**COROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
MIASTA ŻYWCA ZA 2020r.**

WSTĘP

1.1. Cel przygotowania Analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Żywca, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi

1.2. Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2020 r. poz.1439 ze zm.), gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE MIASTA ŻYWCA

W 2020 r. podmiotem odpowiedzialnym za realizację usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Żywca była firma BESKID ŻYWIEC Sp. z o. o. z siedzibą w Żywcu przy ul. Kabaty 2.

W ramach obowiązującego systemu właściciele nieruchomości położonych na terenie miasta Żywca mieli obowiązek zbierania i gromadzenia odpadów w sposób selektywny. Odbiorem odpadów zostały objęte podstawowe frakcje odpadów t.j.:

- 1) papier – gromadzony w worku/pojemniku koloru niebieskiego
- 2) tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metal – gromadzone w worku/pojemniku koloru żółtego,
- 3) szkło – gromadzone w worku/pojemniku koloru zielonego,
- 4) popiół – gromadzony w pojemniku,
- 5) odpady ulegające biodegradacji – gromadzone w pojemniku koloru brązowego,
- 6) odpady zmieszane (pozostałości po segregacji) – gromadzone w pojemniku.

Odpady te odbierane były zgodnie z harmonogramem dostarczonym przez firmę. Wykonawca zobowiązany został do przekazywania odebranych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych wskazanej w „Planie gospodarki odpadami dla Województwa Śląskiego” oraz do przekazywania selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami oraz zasadą bliskości, o których mowa w art. 17 i 20 ustawy

z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 ze zm.). Również w ramach tej umowy nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe zostały wyposażone w worki na surowce wtórne (min. 60 l).

Ponadto do **Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)** mieszkańcy mieli możliwość dostarczać:

- 1) odpady niebezpieczne,
- 2) przeterminowane leki i chemikalia, w tym farby, rozpuszczalniki i oleje odpadowe itd.,
- 3) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- 4) zużyte baterie i akumulatory,
- 5) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, w tym wszelkiego rodzaju lampy żarowe, halogenowe, świetlówki itp.,
- 6) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 7) zużyte opony,
- 8) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 9) tekstylia i odzież.

Właściciele nieruchomości samodzielnie dostarczali do PSZOK w/w odpady.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych, którzy gromadzili odpady komunalne w sposób selektywny, zobowiązani byli do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która w 2020 r. wynosiła 25,50 zł miesięcznie od 1 mieszkańca.

Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, w których bioodpady stanowiące odpady komunalne kompostowane były w przydomowym kompostowniku zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wysokość opłaty w tym przypadku wynosiła 23,50 zł miesięcznie od 1 mieszkańca.

Z kolei właściciele nieruchomości zamieszkałych, którzy nie gromadzili odpadów komunalnych w sposób selektywny, zobowiązani byli do uiszczania podwyższonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która w 2020 roku wynosiła 76,50 zł od 1 mieszkańca.

Przystąpienie właściciela nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, z wyłączeniem właściciela nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, do zorganizowanego przez gminę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od 2020 r. było dobrowolne i następowało na podstawie zgody właściciela nieruchomości wyrażonej w formie pisemnej.

Właściciele nieruchomości niezamieszkałych ponosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyliczoną jako iloczyn liczby zadeklarowanych pojemników o określonej pojemności oraz stawki opłaty za ten pojemnik.

Stawki opłaty za pojemniki o określonej wielkości obowiązujące w 2020 r. ustalone zostały w Uchwale Nr XVIII/126/2019 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności, zmienionej Uchwałą Nr XX/151/2019 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 19

grudnia 2019 r. oraz Uchwałą Nr XXII/173/2019 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 27 lutego 2020 r.

Nieruchomości, na których znajdowały się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku zostały objęte stawką ryczałtową, która w 2020 roku wynosiła 168 złotych za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W przypadku nie wypełniania przez właścicieli nieruchomości, obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynosiła dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - 672,00 zł za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno - wypoczynkowe.

II. OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH MIASTA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

2.1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości:

- 1) selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 2) zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – od 6 września 2019 r. zmieszanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Zgodnie z uchwałą Nr V/37/7/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r. Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 oraz uchwałą Nr V/37/8/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r. Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 zostały ustalone nowe trzy regiony gospodarki odpadami komunalnymi (RGOK) w województwie śląskim. Miasto Żywiec wchodzi w skład Regionu III, dla którego Regionalną instalacją do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów (RIPOK-OZiB) oraz do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (RIPOK-MBP) jest „BESKID ŻYWIEC” Sp. z o.o. ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, zniósła zasadę regionalizacji w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych. Jednocześnie została zmieniona definicja instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych z tzw. RIPOK na instalacje

komunalne. Zgodnie z nowymi przepisami za taką instalację zostanie uznana instalacja spełniająca wymagania najlepszej dostępnej techniki, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub technologii, o której mowa w art. 143 tej ustawy, zapewniająca:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielanie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

2.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2020 r. Beskid Żywiec Sp. z o.o. (w której Miasto Żywiec posiada większościowy udział procentowy), będąca właścicielem Instalacji komunalnej (przed zmianą przepisów była to Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych) dokonała zadaszenie kontenerów na odpady, znajdujących się w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz rozpoczęła inwestycję pn.: „Modernizacja i rozbudowa części mechanicznej instalacji MBP odpadów komunalnych w kompleksie gospodarki odpadami BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o. w Żywcu”. Inwestycja ta kontynuowana będzie także w 2021 roku.

Kolejnymi inwestycjami było doposażenie, a w niektórych przypadkach wymiana koszy ulicznych, znajdujących się w przestrzeni publicznej (poprawiło to poziom czystości placów i chodników w mieście), likwidacja dzikich wysypisk, a także prowadzenie kampanii informacyjnej mającej na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta Żywca w zakresie selektywnej zbiórki odpadów.

III. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH OD 01.01.2020 R. DO 31.12.2020 R.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; obsługi administracyjnej tego systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	10 252 920,23 zł
Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	959 070,71 zł
Koszty administracyjne	237 629,98 zł
Edukacja ekologiczna	4 858,80 zł
RAZEM	11 454 479,72 zł

IV. OPŁATY Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W OKRESIE OD 01.01.2020 R. DO 31.12.2020 R.

Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi według złożonych deklaracji	Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Saldo końcowe – należności pozostałe do zapłaty
10 283 935,30 zł	8 733 045,06 zł	1 550 890,24 zł

W stosunku do właścicieli nieruchomości, na kontach których odnotowano zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych wysłano upomnienia, a następnie, gdy należność nie została zapłacona, wystawiano tytuły wykonawcze.

V. ANALIZA LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA ŻYWCA

Dokonując analizy należy wziąć pod uwagę liczbę osób zameldowanych na terenie Miasta Żywca oraz liczbę osób ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na dzień 31 grudnia 2020 r. liczba osób zameldowanych na terenie Miasta Żywca wynosiła 29 734 osób. Natomiast zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości szacunkowa sumaryczna liczba osób zamieszkujących nieruchomości położonych na terenie miasta wynosiła 26 338 osób.

Powyższa różnica wynika z faktu, że część osób zameldowanych na terenie Miasta Żywca faktycznie zamieszkuje na terenie innej gminy, za granicą, czy też uczy się lub studiuje i zamieszkuje w internatach, bursach, stancjach i domach studenckich poza terenem gminy. Warto również zauważyć, że w deklaracji podaje się liczbę osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość.

Na bieżąco prowadzone były działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i porównywanie ich ze stanem faktycznym, co dotyczy liczby zamieszkujących dane nieruchomości jak i liczby potencjalnych pustostanów. Kontroluje się również sposób gromadzenia odpadów komunalnych przez właścicieli posesji.

VI. ANALIZA LICZBY WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST.1 USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 UST. 6-12 TEJ USTAWY.

Stosownie do zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, analizie powinna zostać poddana również liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy, i w imieniu których Gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 tej ustawy. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że właściciel nieruchomości pozbywa się nieczystości stałych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, Burmistrz Miasta Żywca wszczyna postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie. W toku postępowania gruntownie badany jest sposób pozbywania się odpadów przez właściciela

nieruchomości. Podczas analizowanego okresu po przeprowadzeniu postępowania zostało wydanych 45 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

VII. ILOŚĆ ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA ODBIERANYCH Z TERENU MIASTA ŻYWCA.

W 2020 r. łącznie z terenu miasta Żywiec odebranych i zebranych zostało 13 872,2519 Mg odpadów komunalnych w tym:

kod odpadu	Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów	odpady odebrane	PSZOK	Punkty skupu	RAZEM
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	190,540	15,396	78,808	284,744
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	16,115	7,055	36,732	59,902
15 01 04	opakowania z metali	-	5,899	92,4429	98,3419
15 01 06	zmieszane odpady opakowaniowe	1104,580	-	-	1104,580
15 01 07	opakowania ze szkła	646,970	7,347	-	654,317
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,140	-	-	0,140
16 01 03	zużyte opony	-	37,188	-	37,188
17 01 07	zmieszane odpady betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	237,040	381,751	-	618,791
17 03 80	Odpadowa papa	9,8	-	-	9,8
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 01 i 17 09 03	6,68	37,276	-	43,956
20 01 01	papier i tektura	25,052	-	-	25,052
20 01 08	odpady kuchenne ulegające biodegradacji	491,480	-	-	491,480
20 01 21*	lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	-	0,218	-	0,218

20 01 23*	zużyte urządzenia zawierające freon	-	14,118	-	14,118
20 01 25	oleje i tłuszcze jadalne	-	0,204	-	0,204
20 01 32	leki inne niż wymienione w 20 01 31	-	0,270	-	0,270
20 01 34	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 39	0,101	0,183	-	0,284
20 01 35*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,080	15,906	-	15,986
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 02 23	1,020	30,947	-	31,967
20 01 39	tworzywa sztuczne	1,450	-	-	1,450
20 01 99	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	1629,540	-	-	1629,540
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	2693,850	-	-	2693,85
20 02 03	inne odpady nie ulegające biodegradacji	74,260	-	-	74,260
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5252,792	-	-	5252,792
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	45,080	658,561	-	703,641
20 03 99	odpady komunalne niewymienione w innych grupach	25,380	-	-	25,380
Razem [Mg]		12451,950	1212,319	207,9829	13872,2519

VIII. POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI NIEKTÓRYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH, OSIĄGNIĘTE PRZEZ MIASTO ŻYWIEC W 2020 R.

Zapisy art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

- 1) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: **papier, metali, tworzyw sztucznych i szkła** w roku 2020 powinien wynosić minimum 50%.

Osiągnięty poziom recyklingu przez miasto Żywiec w 2020 r. wyniósł 47%

- 2) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne **odpadów budowlanych i rozbiórkowych** w roku 2020 powinien wynosić minimum 70 %.

Osiągnięty poziom recyklingu przez miasto Żywiec w 2020 r. wyniósł 93 %

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

- 3) poziom ograniczenia masy **odpadów komunalnych ulegających biodegradacji** przekazywanych do składowania w roku 2020 powinien wynosić maksymalnie 35%.

Osiągnięty poziom recyklingu przez miasto Żywiec w 2020 r. wyniósł 21 %

IX. PODSUMOWANIE

Miasto Żywiec wywiązało się w 2020 roku z nałożonego obowiązku i osiągnęło wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Jednak nie wywiązało się w 2020 roku z nałożonego obowiązku i nie osiągnęło wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

W przyszłym roku w dalszym ciągu będą prowadzone działania edukacyjno-informacyjne zachęcające mieszkańców Miasta Żywca do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w celu dotrzymania i osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów komunalnych oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Celem na 2021 rok jest również zwiększenie kontroli wypełniania obowiązku wynikającego z ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach dotyczącego segregowania odpadów komunalnych, a także bardziej skuteczna windykacja należności od dłużników.

BURMISTRZ MIASTA
mgr inż. Antoni Szlagor

Żywiec, 28.04.2021 r.